

se, že zaměstnanému z pravidla náleží nárok na mzdu a že předchůdci žalované strany snad opětně projeví vůli, že jeho práce nežádají bez odměny, ale slibovali mu, že mu a jeho manželce postoupí usedlost — což odvolací soud ve svém rozsudku předpokládá, ale nezjišťuje — pak by z toho bylo snad možno podle § 863 obč. zák. usuzovati, že mezi nimi a jím byl uzavřen úplatný služební poměr. Odvolací soud arci považuje takový projev vůle za příliš neurčitý, by z něho mohl vzniknouti závazek, ale tento úsudek nelze sdíleti, není-li známo, zda a za jakých poměrů byl učiněn. Nižší soudy se v důsledku svého mylného názoru, že mezi žalobcem a jeho tchýní určitě nevznikl úplatný služební poměr, neobíraly dalšími otázkami pro spor rozhodnými, kterých se dovolání jenom dotýká, aniž by je rozebíralo. Je to předně otázka, zda předchůdci žalované strany projeví vůli, že žalobci za odměnu za jeho práce postoupí svou usedlost nebo její podíl. Zjistí-li tuto okolnost a bude-li mítí za to, že mezi nimi vznikl úplatný služební poměr, bude musiti řešiti druhou otázku, zda žalobce pro ně konal práce, zda zažalovaná odměna za ně je přiměřená a konečně, zda žalobce si již vzal dostatečnou odměnu tím, že výtěžků hospodářství používal ve prospěch svůj a své rodiny, zejména na vydání pro rodinu, které byl povinen sám nésti. Protože tyto skutečnosti nejsou rozebrány a na jisto postaveny, schází pro konečné rozhodnutí ve věci samé potřebný skutkový základ. Proto bylo nutno rozsudky obou nižších soudů podle § 510 c. ř. s. zrušiti a odkázati věc k doplnění a k rozhodnutí do první stolice.

Čís. 9729.

Moravský zemský fond jest oprávněn domáhati se na otci nemajetného ošetřovance náhrady nákladu, jež učinil na ošetřovance v nemocnici. Lhostejno, že ošetřovanec mimo dobu svého ošetřování v nemocnici byl zdrav a výdělků schopen.

(Rozh. ze dne 13. března 1930, Rv II 514/29.)

Moravský zemský fond domáhal se na žalovaném zaplacení nákladu, jenž vznikl pobytem zletilého syna žalovaného v nemocnici. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Podle § 141 obč. zák. jest manželský otec povinen vyživovati svého syna (i zletilého), je-li pro přechodnou nemoc k výdělků nezpůsobilý a nemá-li vlastního jmění. Neboť, jak z § 23 zákona ze dne 3. prosince 1863, čís. 105 ř. zák. vysvítá, mají veřejné nemocnice jen tehdy nésti náklady na ošetřování nemocných, nejsou-li třetí osoby podle občanského práva nebo podle jiných zákonů povinny starati se o jich zaopatření. V témže smyslu rozhodl bývalý nejvyšší dvůr soudní ve sbírce Glaser-Unger nová řada 6091. Úplně bezvýznamné jest, zdali tato osoba (ošetřovaná) vlastní vinou nemůže najíti práci. Má tedy otec vyživovati i líného syna, jinak zdravého, bezmajetného v době jeho nemoci. Rozhodují osobní poměry syna v době jeho oše-

třování v nemocnici. Žalovaný otec musí dokázat, že ošetrovací náklady staly se později dobytnými u syna. V souzeném případě byl syn žalovaného L. ošetřován v státní nemocnici v době od 9. ledna 1928 do 26. ledna 1928. Byl tenkrát úplně nemajetný. I nyní je bezmajetný. Má proto státní nemocnice podle §§ 141 a 1042 obč. zák. proti otci nárok na náhradu nákladů ošetrovacích.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, opřené o dovolací důvody § 503 čís. 2 a 4 c. ř. s., není opodstatněno. Jest nesporné, že syn žalovaného František L. byl v době od 9. ledna 1928 do 26. ledna 1928 ve státní nemocnici ošetřován a že žalující fond náklad s tím spojený zaplatil. Jest i nesporné, že ošetřovaný byl tehdy nemajetný. Měl tedy žalovaný podle § 141 (672) obč. zák. tento náklad učiniti sám, a, jelikož jej učinil za něho žalující fond, jest tento podle § 1042 obč. zák. oprávněn žádati náhradu. Posoudil tudíž odvolací soud věc bez právního omylu, vyhověv k žalobcovu odvolání změnou rozsudku prvního soudu žalobě. Že žalující fond k žalobě není oprávněn proto, že nemocnici hospodářsky nespravuje, nebylo v první stolici namítáno, a, pokud dovolání poukazuje k tomu, že zemský fond konal jen svou vlastní zákonnou povinnost, přezírá, že hraditi náklad, o který jde, jest především povinen ošetřovaný a, je-li, jako v souzeném případě, nemajetným, musí tak učiniti jeho rodiče (§ 23 druhý odstavec zákona ze dne 3. prosince 1863, čís. 105 ř. zák. a § 1 zákona ze dne 20. května 1914, čís. 19 z. zák. pro Moravu a Slezsko). Není tudíž dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s. opodstatněn. Zda ošetřovaný byl jinak, mimo dobu svého ošetřování v nemocnici, zdravý a výdělků schopný, jest nerozhodno, jelikož se žaloba týká jen doby jeho nemocenského ošetřování, a není proto opodstatněn ani dovolací důvod § 503 čís. 2 c. ř. s. dovoláním spatřovaný v tom, že o těchto nerozhodných a dokonce i nesporných okolnostech nebyl proveden důkaz výsledkem stran.

Čís. 9730.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitosti nepožívá přednostního pořadí. Byla-li přikázána v přednostním pořadí, lze to napadati rekursem, třebaž nebyl v tom směru vznesen odpor.

(Rozh. ze dne 14. března 1930, R I 92/30.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost, přikázal soud první stolice zemskému inspektorátu pro zemské dávky dávku z přírůstku hodnoty v přednostním pořadí. Důvody: Zemskou a obecní dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí upravují nařízení vlády republiky Československé čís. 545/20 sb. z. a n. § 37